

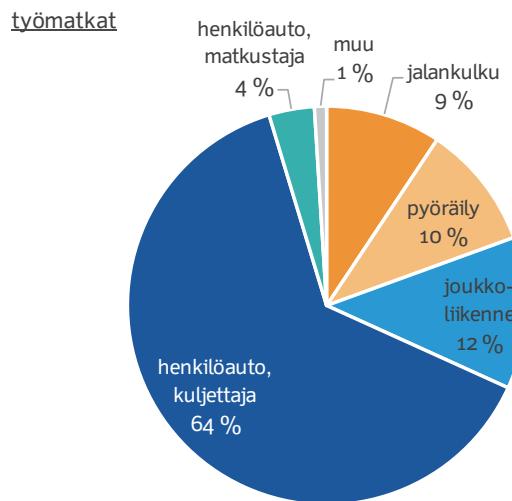
Joka kolmas työmatka kestävillä liikkumismuodoilla

Työmatkoilla tarkoitetaan henkilöliikennetutkimukseissa työn ja kodin välisiä matkoja. Työmatkat ovat työntekijän itse maksamia ja ne tehdään omalla ajalla. Työasiamatkalla puolestaan tarkoitetaan työnantajan maksamaa, yleensä työajalla tehtyä matkaa.

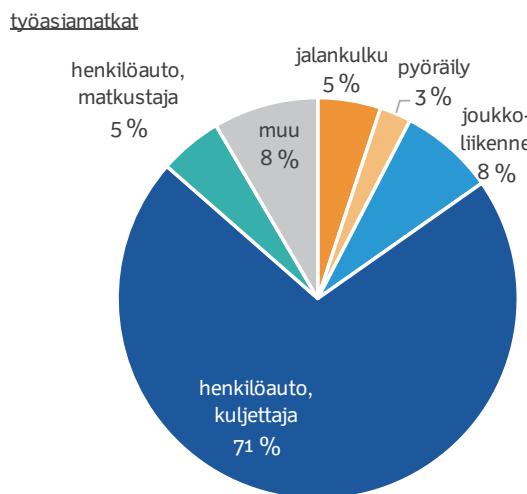
Keskimäärin työssäkäyvä täysi-ikäiset suomalaiset tekivät vuodessa hieman alle kolmesataa työmatkaa, mikä vastaa noin 150 meno-paluumatkaa. Työpäiviä vuonna 2016 viiden viikon vuosiloma pois lukien oli 227. Työpaikalla käynejä on siis selvästi vähemmän kuin työpäiviä. Suurta eroa selittävät muun muassa työ kotona ja työn osa-aikaisuus, sairaspaisiaolot, etätyö, vaihtelevat lomajaksot ja se, että tutkimuksessa ovat mukana myös satunnaisesti työtä tekevät.

Työmatkoista 31 prosenttia tehdään kestävillä liikkumismuodoilla eli kävelien, pyörällä tai joukkoliikenteellä (kuva 2).

Työasiamatkalla kestävien liikkumismuotojen osuus jää 14 prosenttiin (kuva 3). Muiden kulkutapojen osuus työasiamatkista on yhteensä kahdeksan prosenttia. Tutkimuksessa muiksi kulkutavoiksi oli usein ilmoitettu kuorma-auto, traktori, taksi ja lentokone. Ammattiautoilu ei sisältynyt tutkimukseen mutta esimerkiksi henkilömatkat työkohteesseen sisältyvät.

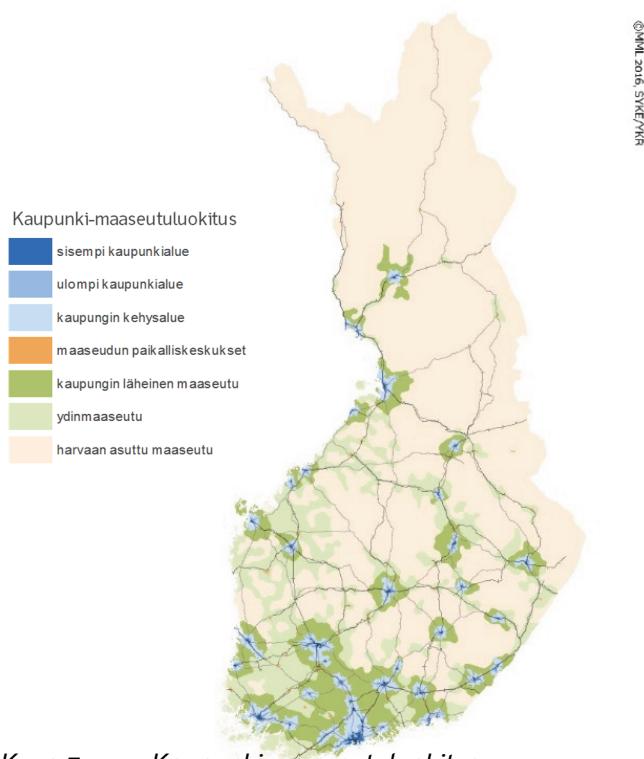
Kuva 1 Kulkutapojen käyttö työmatkoilla (prosenttia matkoista).

Kuva 2 Kulkutapojen käyttö työasiamatkalla (prosenttia matkoista).

Tiiviillä kaupunkialueilla kestävien liikkumismuotojen osuus suurin

Kestävien liikkumismuotojen käyttö vaihtelee alueittain. Kun sisemmällä kaupunkialueella kestävien liikkumismuotojen osuus on työmatkoilla 56 prosenttia, harvaan asutuilla alueilla sama osuus on seitsemän prosenttia (taulukko 1).

Kuva 3 Kaupunki-maaseutuluokitus.

Taulukko 1 Kestävien liikkumismuotojen osuus kotimaan työ- ja työasiamatkoista.

	osuus työ- matkoista	osuus tyasia- matkoista
sisempi kaupunkialue	56 %	34 %
ulompi kaupunkialue	22 %	12 %
kaupungin kehysalue	17 %	1 %
maaseudun paikalliskeskukset	22 %	12 %
kaupungin läheinen maaseutu	6 %	2 %
ydinmaaseutu	14 %	6 %
harvaan asuttu maaseutu	7 %	2 %
koko maa	31 %	14 %

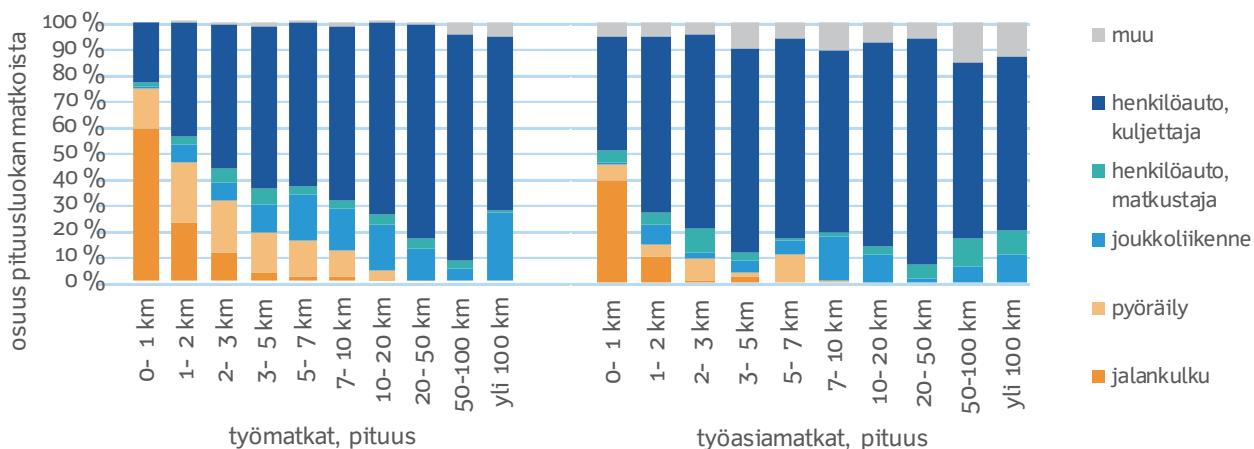
Työasiamatkojen keskipituus 32 kilometriä

Työmatkojen keskipituus oli yli 16 kilometriä ja työmatkoihin käytettiin matkaa kohti aikaa keskimäärin 26 minuuttia. Työ- ja työasiamatkojen keskipituuDET on esitetty taulukossa 2. Työasiamatkat ovat pitkiä, keskimäärin 32 kilometriä. Työasiamatkoja tekee kuitenkin vain rajattu joukko työntekijöistä ja useimmiten matkat ovat harvakseen toistuvia. Työasiamatkojen määrä jääkin vuositasolla 82 matkaan kutakin täysi-ikäistä työssäkävää henkilöä kohti.

Taulukko 2 Kotimaan työ- ja työasiamatkojen keskipituus kulkutavoittain.

	työasia- matkat
jalankulku	1,4
pyöräily	4,4
bussi	13
raide	25
henkilöauto, kuljettaja	19
henkilöauto, matkustaja	14
muu	45
kaikki	16
	32

Työasiamatkoilla henkilöauton käyttö on varsin yleistä. Syynä voi olla työn luonne: autoa saatetaan käyttää tavaroiden tai henkilöiden kuljettamiseen tai työkohteesta toiseen siirryttääessä. Pyöräily ja jalankulku jäävätkin työasiamatkoilla työmatkoja harvinaisemmaksi (kuva 4).

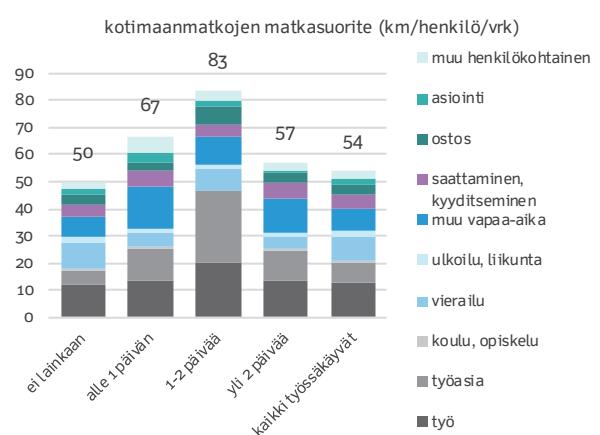
Kuva 4 Kulkutapojen käyttö eri pituisilla työ- ja työasiamatkilla kotimaassa.

Usein etätyötä tekevien matkat työpaikalle pitkiä

Tutkimuksen mukaan ansiotyössä kävistä 22 prosenttia oli tehnyt etätyötä kuluneen viikon aikana.

Etätyötä tekevien työmatkat – silloin kun he niitä tekevät – ovat pitkiä. Työmatkojen keskipituus oli kaikkein korkein 1–2 työpäivää etätyötä tehneillä, keskimäärin 26 kilometriä. Lisäksi heillä työviikkoon liittyy usein työasiamatkoja. Keskimääräinen matkasuorite oli 1–2 työpäivää etätyötä tekevillä jopa 83 kilometriä vuorokaudessa. Kahta päivää enemmän etätyötä tehneiden matkasuoritteet laskevat taas lähelle keskitasoa (kuva 5).

Useimmin mainittuja syitä etätyölle olivat työn luonne, työraha ja säästyvä matka-aika. Kun etätyötä tehtiin vajaan työpäivän verran, olivat vapaa-aajan matkojen määrä, kokonaismatka-aika ja matkasuorite keskimäärin muita ansiotyötä tekeviä korkeampia.

Kuva 5 Etätyön määrä kuluneen seitsemän vuorokauden aikana tutkimusvuorokaudesta ja kotimaan matkasuorite.